

	Український державний університет імені Михайла Драгоманова Факультет іноземної філології РОБОЧА ПРОГРАМА (СИЛАБУС)											
Освітньо-наукова програма <u>ФІЛОЛОГІЯ</u> (назва освітньої програми)	<u>НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА</u> Рік навчання <u>3-й</u>, семестр <u>V-й</u> Форма навчання: <i>очна (денна/вечірня) / заочна</i>	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Освітній рівень третій (освітньо-науковий)										
Кафедра прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу <u>Керівник:</u> д. філол. н., проф. Леміш Наталія Євгенівна Лінк на профіль керівника в Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=F4s7okoAAAAJ&hl E-mail: n.ye.lemish@udu.edu.ua												
I. Основна мета / цілі практики	розвиток у здобувачів третього рівня вищої освіти професійних компетентностей для ефективного здійснення науково-педагогічної діяльності (проведення занять та досліджень) з обраного філологічного напрямку та набуття практичних навичок роботи з сучасними цифровими інструментами, такими як Nova Text Aligner, Sketch Engine, NVivo, PDFelement Pro, EndNote, MAXQDA, а також інструментами на основі ChatGPT Consensus для аналізу даних і коректного оформлення фактичного матеріалу дисертації.											
II. Місце в освітній програмі, пререквізити	Цикл дисциплін із практичної підготовки Шифр у навчальному плані П 01 Передумови для вивчення дисципліни – опанування навчальних дисциплін із циклів загальнонаукової та спеціальної підготовки з ОНП «Філологія».											
III. Обсяг	<table border="1"> <tr> <td><i>Кількість кредитів</i></td> <td>6 кредитів</td> </tr> <tr> <td><i>Загальна кількість годин</i></td> <td>180 год.</td> </tr> <tr> <td><i>Лекційні заняття</i></td> <td>–</td> </tr> <tr> <td><i>Семінарські заняття</i></td> <td>–</td> </tr> <tr> <td><i>Самостійна робота</i></td> <td>180 год.</td> </tr> </table>		<i>Кількість кредитів</i>	6 кредитів	<i>Загальна кількість годин</i>	180 год.	<i>Лекційні заняття</i>	–	<i>Семінарські заняття</i>	–	<i>Самостійна робота</i>	180 год.
<i>Кількість кредитів</i>	6 кредитів											
<i>Загальна кількість годин</i>	180 год.											
<i>Лекційні заняття</i>	–											
<i>Семінарські заняття</i>	–											
<i>Самостійна робота</i>	180 год.											
IV. Короткий зміст	Модуль 1. Підготовка і проведення семінарських занять із навчальної дисципліни для другого (магістерського) рівня вищої освіти «Науковий семінар». <i>День 1.</i> Ознайомлення з документацією кафедри, аналіз електронних освітніх ресурсів та сервісів факультету, університету. <i>День 2.</i> Відвідування першого семінарського заняття науково-педагогічного працівника, за яким закріплено забезпечення освітнього процесу з навчальної дисципліни для другого (магістерського) рівня вищої освіти «Науковий семінар» у поточному році, з подальшим											

обговоренням із науковим керівником плану проведення і деталей реалізації такого заняття.

День 3. Підготовка першого авторського семінарського заняття з навчальної дисципліни «Науковий семінар» за результатами наукового дослідження здобувача з урахуванням рекомендацій наукового керівника.

День 4. Підготовка здобувачем презентації для супроводу першого семінарського заняття з навчальної дисципліни «Науковий семінар».

День 5. Проведення здобувачем першого підготовленого семінарського заняття з навчальної дисципліни «Науковий семінар» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

День 6. Відвідування другого семінарського заняття науково-педагогічного працівника, за яким закріплено забезпечення освітнього процесу з навчальної дисципліни для другого (магістерського) рівня вищої освіти «Науковий семінар» у поточному році, з подальшим обговоренням із науковим керівником плану проведення і деталей реалізації такого заняття.

День 7. Підготовка другого авторського семінарського заняття з навчальної дисципліни «Науковий семінар» за результатами наукового дослідження здобувача з урахуванням рекомендацій наукового керівника.

День 8. Підготовка здобувачем презентації для супроводу другого семінарського заняття з навчальної дисципліни «Науковий семінар».

День 9. Проведення здобувачем другого підготовленого семінарського заняття з навчальної дисципліни «Науковий семінар» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

День 10. Підготовка матеріалів для звітування і отримання балів за першу частину науково-педагогічної практики (план заняття, список використаних джерел, презентація).

Модуль 2. Підготовка та оформлення додатків із фактичним матеріалом для індивідуального наукового дослідження.

День 1–2. Вивчення методичних рекомендацій та інструктивних матеріалів щодо принципів роботи програмного забезпечення для опрацювання природної мови; навчання роботі з програмами NOVA Text Aligner, UDPipe, Sketch Engine.

День 3–4. Побудова власного корпусу текстів на базі Центра колективного користування науковим обладнанням «Цифрові технології в гуманітаристиці» через завантаження обраних текстів для ілюстрації вживання лексичних / граматичних / стилістичних одиниць // лінгвістичних / літературознавчих явищ.

День 5–6. Робота із створеним корпусом щодо якісних і кількісних показників за визначеним фактичним матеріалом із застосуванням простого пошуку та запитів CQL.

День 7–8. Оформлення додатків з фактичним матеріалом.

День 9–10. Підготовка матеріалів для звітування і отримання балів за другу частину науково-педагогічної практики (опис етапів отримання фінальних варіантів додатків до індивідуального наукового дослідження).

V. Результати навчання	ПРН 3. Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію. ПРН 4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології. ПРН 5. Дотримуватись норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження. ПРН 6. Планувати, ініціювати й здійснювати розробку дослідницько-інноваційних проєктів, організовувати роботу дослідницьких колективів. ПРН 8. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності. ПРН 9. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень. ПРН 10. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо). ПРН 11. Організовувати викладання філологічних дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності студентів, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності. ПРН 12. Реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку.
VI. Порядок і критерії оцінювання	Підсумковий контроль: залік (V семестр). Порядок оцінювання: Успішність із практичної підготовки оцінюється від 0 до 100 балів включно. Здобувач одержує залік, якщо за результатами підсумкового контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо здобувач за результатами підсумкового контролю набрав від 0 до 34 балів, він повинен повторно пройти науково-педагогічну практику відповідно до порядку, визначеного в університеті, і лише після цього отримати оцінку за підсумковий контроль. Залік на очній (денній / вечірній) та заочній формах здобуття вищої освіти оформлюється в останній день науково-педагогічної практики відповідно до графіку освітнього процесу. Основними звітними документами проходження науково-педагогічної практики здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти є презентація наукового доробку на кафедрі та щоденник із переліком видів діяльності та аналізом результатів виконаної роботи. Щоденник підписує керівник практики (науковий керівник) і завідувач кафедри, до якої прикріплений здобувач. Звітні документи подаються у термін, встановлений кафедрою. Максимальна кількість балів за виконання робіт: - підготовка і проведення семінарського / практичного заняття з навчальної дисципліни для другого (магістерського) рівня вищої освіти – 50 балів;

	- підготовка та оформлення додатків із фактичним матеріалом для індивідуального наукового дослідження – 50 балів.
VII. Політика курсу	ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які висуваються до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова. Дні й години для конференцій і консультацій: конференції проводяться напередодні практики (настановча) та не пізніше, ніж 10 днів після завершення (підсумкова); консультації проводяться за графіком керівника практики. Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювання науково-педагогічної практики не передбачено. Якщо за результатами підсумкового контролю здобувач набрав менше 60 балів, він повинен пройти науково-педагогічну практику повторно, щоб отримати залік.
VIII. Основні інформаційні ресурси	Для модуля 1 1. Майєр, Н.В., Корнева, З.М. (2024). <i>Педагогічна практика: методичний посібник для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Філологія» спеціальності 035 Філологія</i>. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2. Мирончук, Н.М. (2020). <i>Контекстна підготовка майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності: теорія і практика: монографія</i>. Житомир: Вид. О.О. Євенок. 3. Семенов, О., Герман, В., Громова, Н., Рудь, О., Левенок, І., Пономаренко, Н., Ячменик, М. (2017). <i>Ефективні технології навчання і контролю якості знань у лінгвістичній підготовці майбутніх фахівців</i>. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка. 4. Семенов, О., Вовк, М., Дятленко, Т., Громова, Н. (2021). <i>Фахова практика майбутнього вчителя-філолога: традиції та інновації: навчальний посібник</i>. Київ: Талком. Для модуля 2 5. Довгань О., Матвєєва С. (2025). <i>Цифрові технології в лінгвістиці: від мовних корпусів до штучного інтелекту: підручник</i>. Київ: УДУ імені Михайла Драгоманова. 226 с. 6. Agrawal, A., & Rasouli, M. (2024). <i>EndNote 1-2-3 Easy!: Reference Management for the Professional</i>. Springer Nature. 7. Barth, D., Schnell, S. (2022). <i>Understanding Corpus Linguistics</i>. London: Taylor & Francis. 8. Beekhuyzen, J., & Bazeley, P. (2024). <i>Qualitative Data Analysis with NVivo</i>. SAGE Publications. 9. Crawford, W.J., Csomay, E. (2024). <i>Doing Corpus Linguistics</i>. London: Taylor & Francis. 10. Jeon, G., & Qureshi, K.N. (Eds.). (2024). <i>Next Generation AI Language Models in Research. Promising Perspectives and Valid Concerns</i>. CRC Press. 11. Maci, S., Sala, M. (Eds.) (2022). <i>Corpus Linguistics and Translation Tools for Digital Humanities – Research Methods and Applications</i>. London, New York, Oxford: Bloomsbury Academic, Bloomsbury Publishing Plc. 12. McEnery, T., Brezina, V. (2022). <i>Fundamental Principles of Corpus</i>

	<i>Linguistics</i>. Cambridge: Cambridge University Press. 13. Mortelmans, D. (2024). <i>Doing Qualitative Data Analysis with NVivo</i>. Springer Nature. 14. Rädiker, S., & Gizzi, M.C. (2024). <i>The Practice of Qualitative Data Analysis: Research Examples Using MAXQDA</i>, Volume 2. Berlin: MAXQDA Press. 15. Stefanowitsch, A. (2020). <i>Corpus Linguistics. A Guide to the Methodology</i>. Berlin: Language Science Press.
Обговорено та затверджено на засіданні <u>кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу</u>, протокол № 2 від 11 вересня 2025 р.	